

Hamar regionen

Interkommunalt Politisk Råd

Årsrapport
2023

Innledning

Hamarregionen IPR består av kommunene Løten, Stange, Ringsaker og Hamar. Rådet har en partnerskapsavtale med Innlandet fylkeskommune, men fylkeskommunen er ikke medlem av rådet. Regionrådet ble opprettet gjennom vedtak om samarbeidsavtale om regionråd i de respektive kommunestyre og fylkestinget i 1998. Som et resultat av ny kommunelov i 2020 ble Regionrådet omdannet til et Interkommunalt politisk råd jmf. Kommunelovens §18 i 2021. Samarbeidet er regulert av en samarbeidsavtale mellom kommunene.

Sammensetningen av Hamarregionen IPR

Hamarregionen IPR består av et representantskap og et styre. I 2023 bestod representantskapet av 12 representanter. Disse er valgt av/blant de folkevalgte for å representere de fire kommunene. Alle kommunene har valgt 3 representanter til representantskapet for Hamarregionen IPR. Regionrådet for Hamarregionen består av 7 menn og 5 kvinner.

Styret i Hamarregionen IPR består av Ordførerne i de 4 kommunene. I 2021 var dette 2 kvinner og 2 menn.

Leder og nestleder utgjør arbeidsutvalget, hvor daglig leder er sekretær. Arbeidsutvalget innstiller saker for Representantskapet og Styret, og sikrer flyten i det administrative arbeidet.

Leder av Hamarregionen IPR

Leder av Hamarregionen IPR skal iht. samarbeidsavtalen velges blant ordførerne, og har en valgperiode på 2 år.

Ordfører Marte Larsen Tønseth fra Løten kommune var leder av Hamarregionen IPR frem til desember 2023. Ordfører i Ringsaker kommune, Kai Ove Berg tok da over som ny leder av Hamarregionen IPR. Ordfører i Ringsaker kommune Anita Ihle Steen var nestleder av Hamarregionen IPR frem til desember 2023. Fra desember 2023 tok Ordfører i Stange kommune, Bjarne H. Christiansen over som nestleder for Hamarregionen IPR.

Det er en praksis at lederansvaret for styret følger parallelt med det politiske ledelsesansvaret for representantskapet, og kommunedirektørene tar på seg et særlig ansvar for å sikre administrativ fagkompetanse inn i arbeidsgrupper og saksutredninger.

Regionrådets administrasjon

I administrasjonen har det i 2023 vært slik at daglig leder har vært ansatt av Innlandet fylkeskommune og gjennom en avtale med Hamarregionen IPR arbeidet som daglig leder. Regnskapsføringen og økonomistyringen er organisatorisk underlagt Ringsaker kommune. Dette gjør at rådet ikke har egne krav til revisjon siden man ikke er en egen organisasjon, formelt sett. Daglig leder for Hamarregionen IPR er samlokalisert med Hamarregionen Utvikling (HRU) i Grønnegata 83.

Bemanning

Daglig leder har det daglige ansvaret for administrasjonen og oppfølgingen av regionrådets aktivitet. Arbeidet i administrasjonen i 2023 er knyttet opp mot forberedelse av møter og saksbehandling i tilknytning til dette, samt oppfølging av regionrådets styringsdokument. Det har vært daglig leder som skriver saksutredninger på vegne av arbeidsutvalget. Arbeidsutvalget velger saker som skal opp til behandling i regionrådet, og innstiller sakene overfor regionrådet. Fredrik Skjæret er tilsatt som daglig leder i 100 % stilling.

Økonomi

Hamarregionen IPR er i en god økonomiske situasjon.

Rådet får årlig tilført kr. 11,- pr. innbygger fra de enkelte kommuner. For 2023 utgjorde dette kr. 1 056 539,-.

Alle kommunene inngikk i 2020 en 4 årlig partnerskapsavtale med Innlandet fylkeskommune om samarbeid om regional utvikling gjennom IPR. Innlandet fylkeskommune bidro med kr. 2,5 mill. i partnerskapsmidler til rådet i 2023.

Hamarregionen IPR har i 2023 hatt samlede renteinntekter på kr. 300 194,-.

Hamarregionen IPR har i 2023 hatt Momskompensasjon på kr. 171 990,-.

De samlede inntektene ble til sammen kr. 4 028 723,-.

De samlede utgiftene for Hamarregionen IPR i 2023 var på kr. 2 465 755,-

Dette gir et samlet resultat inklusive renteinntekter på kr. 1 562 965,-.

Ved utgangen av 2023 hadde Hamarregionen følgende prosjekter og bevilgede midler som ikke var utbetalt:

Internasjonal rådgiver 23-26	900 000,-
Lokal venn	50 000,-
Jul hos Prøysen 23	325 000,-
Oppdrag mjøsa 5 år 23-27	1 800 000,-
PARK Løten	50 000,-
Buss Arena Innlandet 23	75 000,-
Rom for fler	700 000,-
SUM	3 900 000

Overføring til fond

Hamarregionen IPR har for 2023 et regnskapsmessig mindreforbruk på kr. 1 562 966,-.

Dette beløpet, kr. 1 562 966,- overføres til Regionrådets disposisjonsfond hvor det fra før sto kr. 6 879 146,- Med denne overførselen blir disposisjonsfondet pålydende kr. 8 442 112,-

Aktivitet

Hamarregionen IPR har i sin strategi for samarbeidstiltak en målsetting om å skape et felles løft for bosetting, arbeidsmuligheter og gode opplevelser. Målet tar utgangspunkt i planer og arbeid fra tidligere år hvor kommunene planlegger for en vekst i folketall og arbeidsplasser.

I 2023 hadde Hamarregionen en samlet vekst på 976 innbyggere.

Befolkningstallene i kommunene ble slik:

- **Hamar:** 32.879 innbyggere. Vekst på 444 i fjor. 1,53%
- **Ringsaker:** 35.612 innbyggere. Vekst på 98 i fjor. 0,39%
- **Stange:** 21.605 innbyggere. Vekst på 231 i fjor. 1,17%
- **Løten:** 7.929 innbyggere. Vekst på 66 i fjor. 1,19%
 - Veksten på landsbasis var på 1,12%

Kilde: Innlandsstatistikk.no

I 2023 hadde Hamarregionen en samlet vekst på 2 nye sysselsatte, fra 45 377 til 45 379 sysselsatte. Sysselsettingstallene i kommunene ble slik:

- **Ringsaker:** 15 592 opp fra 15 447 sysselsatte. Vekst på 145.
- **Hamar:** 20 593 ned fra 20 779 sysselsatte. Nedgang på 186.
- **Løten:** 2019 opp fra 1 939 sysselsatte. Vekst på 80.
- **Stange:** 7 175 ned fra 7 212 sysselsatte. Nedgang på 37.

Kilde: Innlandsstatistikk.no

Hovedsatsingsområder

Hamarregionen IPR har valgt noen strategiske innsatsområder som blir vurdert å være sentrale i for å bidra til vekst og utvikling i regionen. Dette betyr ikke at innsatsen innen andre områder ikke berøres av IPRet's virke, men er en prioritering for hva som anses som mulig å få til med vår rolle og tilgjengelige ressurser.

Kompetanse og næringsutvikling

I 2023 ga utfordringer knyttet til høye inflasjonstall og høyt kostnadsnivå. Dette gir fortsatt utfordringer for kommunene, men også for privat næringsliv. Man ser tendenser til at bedrifter vegrer seg for usikre investeringer, da mange sliter med oppdragsmengde, få endene til å møtes og permisjoner og oppsigelser ligger oppe i dagen.

2023 var året hvor det ble etablert et regionalt kompetanseforum for Hamarregionen. Daglig leder for IPRet er leder av kompetanseforumet. Her jobbes det bl.a med kommunikasjon mellom de ulike skoleeierne for å se på felles utfordringer og samarbeid. NAV Hamar er også en partner i forumet. Kompetanseforumet forsøkte seg med en søknad mot Erasmus+, knyttet til Ai, men nådde ikke opp i den runden. Det vil bli gjort nye forsøk på å lande internasjonale prosjekter.

Hamarregionen IPR bidro til å etablere en felles satsing på ungdomskultur feltet. Innlandet fylkeskommune lyste ut midler til dette. Hamarregionen IPR fikk gjennomslag for et ung mobilitet prosjekt, hvor alle kommunene er med og samarbeider. Prosjektleder jobber til vanlig i Ringsaker kommune.

Vi hadde et besøk av kommunalkomiteen fra Stortinget. Møtet var lagt til Hias og utviklingen her ble naturlig nok en del av presentasjonen. Regionalt samarbeid om samfunnsutvikling, Mjøsbyen og Regionalmedisinsk senter ble også presentert.

Arena Innlandet er et prosjekt som har gått i flere år. Regionrådet var i sin tid med og tok initiativ til å etablere denne arenaen som gir kommunene god anledning til å vise seg frem, også ovenfor potensielle nye arbeidstakere som enda ikke bor i regionen. Regionrådet var i 2023 med på å utvikle konseptet videre med digitale flater. Det er fortsatt en attraktiv arena og en arena hvor Hamarregionen får vist frem sitt mangfoldige næringsliv. Hamarregionen IPR bidro også for å dekke kostnader med å frakte ungdomsskoleelever til arrangementet.

Regionrådet har i sin strategi valgt å fokusere på næringsutvikling og det grønne skiftet. Høgskolen i Innlandet avd. Blæstad avsluttet i 2023 et prosjekt hvor det har vært jobbet med Høgskolens faglige ansatte og studenter med tanke på å utvikle og lede innovasjonsprosjekter i samarbeid med

næringslivet, offentlig forvaltning, forskningsinstitusjoner og samfunnet for øvrig. Dette var et toårig prosjekt som fikk en noe forsinket start og gikk litt lenger enn planlagt.

Hamarregionen IPR har lenge hatt ambisjoner om å jobbe med internasjonale prosjekter. Det har vi gjort i noen grad, men vi har ikke klart å få tiltak i de ulike kommuneplanene løftet inn i Eus rammeprogram. I 2023 inngikk Hamarregionen IPR og Hamar kommune om å ansette en internasjonal rådgiver i en delt stilling. Rådgiveren er ansatt i Hamar kommune og jobber 70% for Hamar kommune og 30% for regionen.

Hamarregionen IPR vedtok i 2022 å være en bidragsyter, sammen med kommunene i Hamarregionen, på NTNU sitt Oppdrag Mjøsa Prosjekt. Oppstarten av arbeidet var i 2022 og i løpet av 1. halvår 2023 kom finansieringen på plass for hele prosjektet. Prosjektet jobber bl.a med en kartlegging av bunnen i Mjøsa, hvor bl.a gamle miljøgifter er en problemstilling som løftes.

Profilering

Jul hos Prøysen har blitt etablert som en fast førjulstradisjon. Prøysen er en markant personlighet, ikke bare for Hamarregionen, men for hele Mjøsområdet og Innlandet. Regionrådet bidro også i 2023 med midler til gjennomføringen av programserien. Det ble stilt krav om et mer regionalt tilpasset preg på programmet, noe IPRet og Ringsaker kommune sto felles om. I 2023 ble det også byttet programleder, enda mer fokus på mat og drikke produsenter i Hamarregionen, samt at innsamlingsaksjonen som hadde vært en del av programmet ble kuttet ut.

Prosjektet Rom for flere ble startet opp i 2022 med støtte fra rådet. Prosjektet skal ta tak i det faktum at folk gjennom pandemien ble litt mer mulig å flytte på da pandemien for mange viste at man ikke er så bundet av å møte opp på kontoret hver dag, men i større grad kan jobbe desentralt. HrU har prosjektledelsen for tiltaket. I 2023 har prosjektet fortsatt og det er gjort et godt arbeid om et kunnskapsgrunnlag knyttet til mulige tilflyttere.

Politisk diskusjonsarena

Hamarregionen IPR er en arena for diskusjon av viktige politiske tema. Innlandet fylkeskommune orienterer i Representantskapet om viktige saker på den fylkeskommunale agendaen. Vi har i 2023 hatt mange ulike orienteringer som oppspill til politiske diskusjoner. Orienteringen fra Osloregionens Europakontor utløste bl.a et arbeid som resulterte i en felles internasjonal rådgiver i Hamarregionen.

Kommunene i Hamarregionen er medlem av Osloregionen IPR. På vegne av Hamarregionen er det lederen av Hamarregionen IPR, Kai Ove Berg som sitter i styret for Osloregionen IPR.

Alle kommunene i Hamarregionen var i 2023 medlem av Osloregionens europakontor. Ordføreren i Løten kommune, Marte Larsen Tønseth har satt i 2023 i styret for denne organisasjonen.